

.....
**SOGN OG FJORDANE
SKIKRINS**
.....

ANLEGGSPPLAN

for Sogn og Fjordane Skikrins

2017-2021

Vedteken på Skikrinstinget 2017

INNHALDSLISTE

1.	Innleiing	s.3-4
1.1	Norges Skiforbund	s.3
1.2	Sogn og Fjordane Skikrins	s.3
1.3	Klassifisering av anlegg	s.4
2.	Rammevilkår	s.4-9
2.1	Regionalplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2014-2017	s.4-7
2.1.1	Bakgrunn	
2.1.2	Rammefordeling av spelemidlane	
2.1.3	Anlegg som skal styrast av regionalplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv	
2.1.4	Alpinanlegg med høgdeskilnad på 100 meter eller meir	
2.1.5	Hoppanlegg større enn K40, inkludert plastlegging	
2.1.6	Anlegg med driftstilskot frå fylkeskommunen	
2.1.7	Status om anlegga som får driftstilskot i planperioden	
2.2	Kommunedelplanar	s.7
2.3	Tilskot- og finansieringsordningar	s.7-9
2.3.1	Spelemidlar til anlegg og fysisk aktivitet	
2.3.2	Anna finansiering/ tilskot	
3.	Anleggssituasjon i Sogn og Fjordane – status	s.9-10
3.1	Langrenn	s.9-10
3.2	Alpint	s.10-11
3.3	Hopp/ kombinert	s.11
4.	Utbyggingsbehov/ kvalitetskrav for drift	s.11-15
4.1	Langrenn	s.11-13
4.2	Alpint	s.13-14
4.2.1	Vêr- og klimautfordringar	
4.2.2	Større alpinanlegg	
4.2.3	Mindre alpinanlegg	
4.2.4	Sikkerheitsutstyr	
4.3	Hopp/ kombinert	s.14-15
4.4	Skileikanlegg	s.15
5.	Handlingsplan	s.16-17
5.1	Nye anlegg	s.16
5.2	Nærmiljøanlegg	s.16
5.3	Rulleskiløyper	s.16
5.4	Rehabilitering	s.16-17

1. INNLEIING

1.1 Norges Skiforbund

Norges Skiforbund arbeider etter Skipolitisk Dokument vedtatt av Skitinget.

Anlegg er eit av innsatsområda i planen. Måla innanfor anleggsområde som blir vedtekne på Skitinget kvart andre år legg føringar for dei planar skikrinsane og laga skal arbeide etter.

Norges Skiforbund skal arbeide aktivt for å sikre skidretten ein rettmessig del av midlane som gjerast tilgjengeleg gjennom spelemiddelordninga. Den statlege anleggspolitikken fokuserar på anlegg for born og ungdom i lokalmiljøet, rehabilitering og større satsing i storbyane. I anleggsarbeidet ynskjer Norges Skiforbund å bidra til at anleggsmassen utviklast på ein måte som skidretten er mest tent med.

Visjonen som Norges Skiforbund arbeider etter er *Mange, gode og glade skiløparar*. Gode tidsriktige og snøsikre anlegg er ein av dei viktigaste føresetnadane for vekst og utvikling i skidretten.

Gjennom den til ei kvar tid gjeldande strategiplan har Norges Skiforbund eit styringsverktøy for utvikling av skianlegg i Norge. Planen er presentert på Noregs Skiforbund sine nettsider.

1.2 Sogn og Fjordane Skikrins

Sogn og Fjordane Skikrins (SFSK) har ein anleggskomite som fungerar som bindeledd mellom laga og offentlege organ på kommune og fylkesnivå.

SFSK tek sikte på at planen skal følgje planperiodane for regionalplan for idrett og friluftsliv.

Planen som no ligg føre for perioden 2017-2021, bygger for det meste på tidlegare registreringar.

Laga er i planprosessen oppmoda om å endre faktaopplysningane for sine anlegg.

Planen er bygd opp slik:

- I kapittel 2 presenterar ein eit oversyn over dei rammevilkåra som gjeld for planlegging og utbygging av nye skianlegg, i form av offentlege plankrav samt planar og tilskotsordningar.
- I kapittel 3 gjev ein oversyn over status for skianlegga i Sogn og Fjordane. Anleggssituasjonen vert presentert greinvist
- Kapittel 4 vert brukt til ein analyse av behov for nye anlegg og rehabilitering.
- I kapittel 5 vert handlingsplanen for dei kommande åra presentert

1.3 Klassifisering av anlegg

Kulturdepartementet har definert anleggskategoriane slik:

Nærmiljøanlegg	Med nærmiljøanlegg meiner ein utandørsanlegg for eigenorganisert, fysisk aktivitet som ligg i tilknytning til bu- og/ eller aktivitetsområde. Nærmiljøanlegg skal vere fritt allment tilgjengeleg for eigenorganisert, fysisk aktivitet, først og fremst for barn og ungdom (6-19 år), men òg for resten av lokalbefolkinga. Nærmiljøanlegg kan unntaksvis nyttast til organisert, idrettsleg aktivitet, men eigenorganisert, fysisk aktivitet skal ha førsteprioritet.
Ordinære anlegg	Ordinære anlegg vil seie anlegg for organisert idrett og fysisk aktivitet og eigenorganisert fysisk aktivitet.

Kjelde:

Føresegner om tilskot til anlegg for idrett og fysisk aktivitet – 2016. Det Kongelige Kulturdepartement.

2. RAMMEVILKÅR

2.1 Regionalplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2016-2019

2.1.1 Bakgrunn

Det er viktig å få til ei god og riktig utvikling av anlegg for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv. Generelt er behovet for idrettsanlegg fortsatt stort i Sogn og Fjordane, men innanfor utvikling av skianlegg har ein dei seinare åra ført ein politikk om at ein ikkje har behov for nye anlegg i fylket, i staden har ein retta arbeidsinnsatsen mot rehabilitering og utvikling av eksisterande anlegg.

Det er høg investeringsvilje i Sogn og Fjordane. Dette er i størst grad knytt til anlegg som det er kostnadskrevjande både å investere i og å drifta. Døme på slike anlegg er Ullsheim i Stryn kommune, Jølster Skisenter i Jølster kommune, Langeland Skisenter i Gauldal kommune, Sogndal Skisenter i Sogndal kommune, Sogn Skisenter i Luster kommune og Harpefossen Skisenter i Eid kommune.

Etter kvart vert det naudsynt å vurdere kor mange store skianlegg det er behov for i Sogn og Fjordane, og kor mange det er økonomisk og demografisk grunnlag for å drifta.

Sogn og Fjordane er eit av dei fylka der etterslepet på utbetaling av spelemedilar er størst. I snitt tek det over fire år frå ein søker første gang til ein får spelemidlane. Mange anlegg er då allereie ferdig stilt, noko både handlingsprogram og langtidsprogrammet i Regionalplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2016-2019 syner. Det er positivt med mange søknader, men etterslepet medfører at mange må syte for ei mellomfinansiering i påvente av utbetaling av spelemedilar.

Regionalplan byggjer på vedtekne kommunedelplanar. Prosjekt som skal vurderast for spelemedilar må vere prioritert i vedteken ”Kommunedelplan for anlegg og område for idrett og friluftsliv”.

2.1.2 Rammefordeling av spelemedilar

Det har vore praksis at alle som har ein godkjent søknad får spelemedilar. I praksis tyder det at det ikkje har vore noko styrt utvikling av anlegg frå regionalt hald. Dette har fungert fordi ein har vore underdekkja på alle typar anlegg. Fylkeskommunen ser det difor som viktig at ein no styrer anleggsutviklinga i større grad enn før.

Dette både fordi det er ynskjeleg å styre utviklinga inn mot anlegg som mange nyttar, og fordi det på noverande tidspunkt er naudsynt å setje eit tak for talet på einskilde anleggstypar.

Jf. regionalplan er det eit mål at spelemidlane vert fordelt slik:

- 15% til nærmiljøanlegg
- 55% til anlegg styrt av regionalplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv
- 30% til ordinære anlegg styrt av kommunale planar

Kommunane vedtek kvart år prioriteringslister for si anleggsutvikling. Fylkeskommunen vil leggje desse til grunn ved tildeling av tilskot til nærmiljøanlegg og ordinære anlegg styrt av kommunale planar.

2.1.3 Anlegg som ska styrast av regionalplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv

Kulturdepartementet har sett krav om at anlegg med stor kostnad, anlegg som krev store areal og kan vere ei miljømessig belastning skal styrast av fylkeskommunen. Ut frå dette har fylkeskommunen fastsett at følgjande anlegg skal styrast av regionalplan.

Dette gjeld både nye anlegg, og anlegg som skal rehabiliterast.

- fleirbruksballar, inkludert spesialballar
- *alpinanlegg med høgdeskilnad på 100 meter eller meir*
- golfanlegg
- motorsportanlegg
- kunstgrasbaner lik eller større enn 64 x 100 meter
- nye utandsørs skyteanlegg
- *hoppanlegg større enn K40 (inkludert plastlegging)*
- kunstisbaner
- *rulleskibane*

Dei anlegga og tiltaka som ikkje er omtala i regionalplan skal styrast av det lokale demokratiet gjennom kommunale planar for fysisk aktivitet. For å verte godkjent for å få spelemidlar og andre tilskotsordningar må anlegg, tiltak og kommunalplan til ei kvar tid følgje dei retningslinjer som er vedteke for den enkelte tilskotsordning.

2.1.4 Alpinanlegg med høgdeskilnad på 100 meter eller meir

Jf. regionalplan er det 8 større alpinanlegg i fylket. Desse ligg i Eid, Førde, Gloppen, Høyanger, Jølster, Luster, Sogndal og Stryn kommunar. Dei fleste av desse har planar om vidare utbygging. Iflg. regionalplan er det ikkje befolningsgrunnlag og ressursar nok til større utbyggingar av alle alpinanlegga i fylket finansiert gjennom spelemiddelordninga.

Dei anlegga som har høve til å få spelemidlar er anlegga i Eid, Jølster, Sogndal og Luster kommunar.

2.1.5 Hoppanlegg større enn K40, inkludert plastlegging

Hoppanlegg K40 eller større er kostnadskrevjande å etablere, vedlikehalde og drive. Det er 9 slike anlegg i fylket no, 5 av desse er i bruk jf. regionalplan.

- I høve tal aktive skihopparar er det ikkje rom for å gje spelemidlar til fleire hoppanlegg større enn K40
- For å auke talet på skihopparar i fylket vert det tilrådd etablering av dei minste hoppanlegga
- Spelemidlar til plastlegging av desse hoppbakkane skal vurderast særskilt.

2.1.6 Anlegg med driftstilskot frå fylkeskommunen

I 2000 tok Kulturdepartementet bort nemninga fylkesidrettsanlegg, og ordninga med driftsstønad vart lagt om, m.a. for å følgje opp mål og intensjonar om å stimulere til aktivitet og frivillig arbeid.

Med driftstilskotet vil fylkeskommunen stimulere til frivillig arbeid, fokusere på aktivitet og utløyse større kommunale driftstilskot til anlegg med omfattande frivillig drift.

Det vert i prinsippet gitt stønad til eit anlegg i same region (Sogn, Sunnfjord og Nordfjord). Dei seinare åra har storleiken på det fylkeskommunale driftstilskotet vore kr 200 000,-. Tilskotet vert fastsett av hovudutval for kultur ved budsjethandsaminga kvart år.

I planperioden er følgjande anlegg prioritert for fylkeskommunalt driftstilskot:

Idrett	Anlegg	Eigar	Kommune
Langrenn/ skiskyting	Ullsheim Skisenter	Markane IL	Stryn
Hopp	Nordfjord Fritidssenter	Nordfjord Fritidssenter	Stryn
Langrenn	Langeland Skisenter	Førde IL Gaular IL	Gaular
Alpint/ langrenn	"Ski i Sogn" Sogn Skisenter og Sogndal Skisenter	Luster Kommune Hafslo IL Sogndal Kommune Sogndal IL	Luster Sogndal

Det kan for øvrig vere grunnlag å vurdere, politisk, kva anlegg som skal vere prioritert for fylkeskommunalt driftstilskot i framtida. Ved prioritering av anlegg bør ein i større grad vektlegge korleis skianlegga i fylket kjem i møte den aktive ski-idretten sine behov m.o.t. drift og øvrig tilrettelegging. Det kan slik sett vere grunnlag for å vurdere ei modernisering av ordninga.

2.1.7 Status om anlegga som får driftstilskot i planperioden

Ullsheim Skisenter

Skianlegget Ullsheim i Markane i Stryn Kommune står fram som eit av dei beste langrenn- og skiskyttaranlegga i landet. Løypene er FIS-godkjende.

Ullsheim har anlegg for snøproduksjon, og anlegget er eigd og vert drive av Markane Idrettslag. Driftige og dyktige arrangørar har arrangert fleire store konkurransar, m.a. NM-senior nordisk i 1996, VM-junior nordisk i 2004, Norges Cup langrenn 2006, NM i skiskyting 2008 samt jr. NM i langrenn i 2010.

Anlegget held også oppe eit omfattande turløypenett som bind saman løopenettet på Ullsheim med Stryn Skisenter (Bøanedsetra) og hyttefeltet der.

I tillegg har anlegget etablert eit rulleskianlegg, med m.a. løype for rulleski på ca. 4 km.

Nordfjord Fritidssenter

Hoppsenteret ligg på Vangen i Stryn Kommune. Største bakken er K 90. Fleire mindre hoppbakkar med storleik frå K 10 – K 90 utgjer eit godt hoppsenter.

I Nordfjord Fritidssenter vart det arrangert NM hopp i 1996, Norges Cup renn for hopp og kombinert i 1998 og 1999, junior VM i 2004, World Cup B i kombinert i 2006, jr. NM i hopp og kombinert i 2010, RC Finale i 2011, samt Norges Cup i hopp og kombinert i 2017. IL Veten og Nordfjord Fritidssenter er også tildelt Jr. NM i hopp og kombinert i 2018.

Anlegget har også eit godt utbygt løypenett og stadion for langrenn.

Stryn Kommune har garantert for ope anlegg gjennom heile sesongen, for alle hopparar frå fylket.

K-15 og K-40 vart ferdig plastlagde i juni 2014.

Langeland Skisenter AS

Langeland Skisenter AS ligg i Gauldalen (mot grensa til Førde Kommune). Anlegget er eigd av Førde IL og Gauldalen IL.

Anlegget har:

Lysløyper, eit større anlegg for snøproduksjon, oppkøyrd turløyper, skileikanlegg, parkeringsanlegg, varmestove m/ kafè og smørjebu.

Det ligg føre planar vedr. vidare utvikling av anlegget, og hausten 2017 er det venta at arbeidet med etablering av rulleskiløype vert ferdigstilt.

Skisenteret samarbeider med Kleiva Hoppanlegg om utstyr, preparering, skihytte m.m.

Sogn Skisenter AS

Sogn Skisenter AS ligg på Hafslo, Luster Kommune.

Anlegget har:

Alpinløyper, langrennsløyper med lys, skileikanlegg og turløyper.

Oppkøyrd turløyper frå toppen av alpintrekket og vidare innover til m.a. Skoganipa. Parkringsanlegg, varmestove, garasje- / verkstadbygg.

Det er utarbeida reguleringsplan for området.

Det ligg føre planar vedr. vidare utvikling av anlegget.

Sogndal Skisenter AS

Sogndal Skisenter er lokalisert på Hodlekve i Sogndalsdalen i Sogndal Kommune.

Status i anlegget:

Hodlekveheisen er nyleg oppgradert og det er etablert to nye alpinanlegg i Rindabotn (opna i 2014 og 2015). Vidare er langrennsstadion flytta som ei mellombels løysing.

Anlegget har:

Alpinløyper med lys, langrennsløyper med lys, oppkøyrd turløyper og fjelløyper, skileikanlegg, big-jump, jibbe park, varmestove og parkeringsanlegg.

Det ligg føre planar vedr. vidare utvikling av anlegget.

2.2 Kommunedelplanar

Anlegg som skal få økonomisk støtte, må vere prioriterte i kommunale anleggsplanar. Alle lag med utbyggingsplanar må fremje desse i dei kommunale prosessane.

2.3 Tilskot- og finansieringsordningar

2.3.1 Spelemedlar for anlegg og fysisk aktivitet

Når det gjeld finansiering av anlegg har målsetjinga vore at anleggskostnadane skal delast i tre: 1/3 spelemedlar, 1/3 frå kommune og 1/3 frå byggherre. Byggherre er ofte idrettslag. Dette har vist å vere vanskeleg å få til, og det er då først og fremst kommunane som ikkje har greidd å finansiere sin tredjedel.

For at anlegga / utbyggjar skal kunne få tilskot av tippemidlane må ein stå i kommunen sin "Kommunedelplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet". For å få anlegg inn i desse planane må ein signalisere eit behov og lage planar. Planen vert endeleg vedteken i kommunestyret, men vert også handsama i t.d. idrettsrådet der desse finst.

Nærmiljøanlegg

Tilskot til nærmiljøanlegg kan utgjere 50% av godkjent kostnad. Maksimalt tilskot per. anleggseining er kr. 300 000. Nedre beløpsgrense for godkjent kostnad er kr. 50 000,- (tilskot kr. 25 000,-). Totalt kan eit anlegg ha tre byggjesteg. Anleggstypen er meint å stimulere spesielt til aktivitet blant barn og ungdom. Element som ligg innanfor denne søknadskategorien når det gjeld ski er: alpinbakkar med ein høgdeskilnad under 30 meter, hoppbakkar på K-20 og mindre, kular og staup, orgeltramp og diverse andre moment. Det finst også ei forenkla tilskotsform for nærmiljøanlegg.

Grunnlag for tilskot er avgrensa oppover til kr. 600 000,-. Nedre kostnadsramme er kr. 50 000,-.

Rehabilitering

Det kan ytast tilskot til omfattande rehabiliteringer av anlegg når dette primært vil gje større og betre tilhøve for aktivitet blant barn og ungdom. Omfattende rehabilitering kan ofte vere like kostbart som nybygg, og må sjåast i samanheng med dette alternativet. Nybygg til ofte kunne vere meir framtidsretta og fleksibel med omsyn til dei aktivitetane ein ynskjer eller som kan gå føre seg i anlegget. Søknadsprosedyren er den same som for nyanlegg.

Nye anlegg

Som hovedregel kan ein sökje om tilskot på inntil 1/3 av godkjent kostnad til bygging og/eller rehabilitering av ordinære anlegg. For fleire typar anlegg er det fastsett særskilte maksimale tilskotsbeløp, jf. *Føresegner om tilskot til anlegg for idrett og fysisk aktivitet – 2016*.

Storleiken på tilskotet

Jf. *Føresegner om tilskot til anlegg for idrett og fysisk aktivitet – 2016* pkt. 2.6 gjeld følgjande reglar for skianlegg:

Alpinbakkar:

Type; slalåmbakkar/ storlålåmbakkar

Tilskot; inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr. 1 000 000,- på kvar av einingane, bakke/ skitrekk.

Type; super G og utførlyper

Tilskot; etter særskilt vurdering i departementet.

Hoppbakkar:

Type; bakke med dommartårn, hoppmålartårn, utøvartrapp, trenartribune.

Tilskot; inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr. 1 000 000,-.

Bakkar med K/W = 75 m eller større etter særskilt vurdering i departementet.

Til hoppbakkar for heilårsbruk kan det i tillegg søkjast om inntil 1/3 av godkjent av kostnad, maksimalt kr. 700 00,- til porselens- eller frysespør og plastdekke i unnarenn.

Skiheis/ skitrekk:

Det er ein føresetnad at det ligg føre konsesjon frå fylkesmannen ved søknad om tilskot til skiheisar/ skitrekk. Driftsløyve frå Taubanetilsynet (Statens jernbanetilsyn) skal ligge føre før sluttutbetaling av tilskot.

Tilskot; inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr. 1 000 000,-.

Langrenn:

Type; langrennsanlegg

I eit langrennsanlegg inngår stadion, smørebu, sprintrås og løyper (trasearbeid) i samband med permanent stadion. Dei ulike anleggseiningane i samband med eit langrennsanlegg kan vurderast som separate søknader.

Tilskot; inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr. 700 000,-.

Type; løypetrasår med asfaltdekke

Til løypetrasår for heilårsbruk med asfaltdekke kan det i tillegg søkjast om tilskot på 1/3 av kostnadane inn til kr. 700 000,- til legging av asfaltdekke.

Snøproduksjonsanlegg

Det kan ytast tilskot til snøkanonar, pumper, vassbasseng, tilførselsleidningar og anna utstyr som trengst til snøproduksjon. Naudsynte offentlege løyve og konsesjonar for eventuelt uttak av vatn frå vassdrag eller bygging av vassbasseng, må ligge føre før spelemidlar kan utbeta last.

Tilskot; inntil 1/3 av godkjent kostnad, maksimalt kr. 1 000 000,-.

2.3.2 Anna finansiering/ tilskot

Ut frå kva anlegg ein snakkar om og kva kommune ein bur i vil det variere kva grad kommunen kan stille opp med økonomiske tilskot ut over det ein får gjennom spelemidlane. Det er likevel verdt å merke seg at dei fleste kommunar stiller opp i større eller mindre grad, spesielt i planleggingsfasen.

Lån, dugnad, eigne kontantar og gåver er elles dei vanlege måtane å fullfinansiere eit anlegg på. Gode avtalar med lokale entreprenørar og nevenyttige medlemmer i idrettslaget er ein viktig del av finansieringa av eit anlegg.

3. ANLEGGSSITUASJON I SOGN OG FJORDANE – STATUS

3.1 Langrenn

Det er registrert svært mange langrennsanlegg i fylket.

Dessverre har mange av desse anlegga relativt usikre snøtilhøve, og tilfredstiller heller ikkje krava til ein moderne konkurransearena. Ullsheim Skisenter har løypetrasear som er FIS-godkjende.

I tabellen under vert dei ulike anlegga vurderte med bakgrunn i krav til eit moderne langrennsanlegg. Tabellen viser dei anlegga som har hatt krinsrenn dei seinare åra.

Anlegg	Klassifisering	Homologert	Løype (lengde, topografi, breidde)	Stadion område stafett, fellessstart, sprint)	Snøproduksjon	Servicebygg, toalett, parkering.	Rulleskiløype
Ullsheim Skisenter	Internasjonal	Ja	God	Ja	Ja	Godt	Ja
Tua Skisenter	Nasjonal	Ja	God	Ja	Nei	Godt	Godt
Vik Skisenter	Nasjonal	Nei	God	Ja	Nei	Godt	Godt
Langeland Skisenter	KM/Krins	Nei	God	Ja	Ja	Godt	Utv.
Sogn Skisenter	KM/Krins	Nei	God	Ja	Ja	Godt	Mangelfullt.
Leirdalen Skisenter	Krins	Nei	God	Nei	Nei	Godt	Mangelfullt

Rulleskiløype	Løpar fasilitetar (garderobe, smørjebu)	Servicebygg, toalett, parkering.	Snøproduksjon	Stadion område stafett, fellessstart, sprint)	Homologert	Klassifisering	Anlegg
Seimsåsen Skisenter	KM/Krins	Nei	God	Ja	Nei	Godt	Godt
Hornindal Skisenter	KM/Krins	Nei	God	Ja	Nei	Godt	Godt
Høgdene Skisenter	KM/Krins	Nei	Noko smalt	Nei	Nei	Manglar servicebygg m.m.	Manglar servicebygg. m.m.
Sogndal Skisenter	KM/Krins	Nei	God	Under utvikling.	Nei	Godt	Mangelfullt
Kleivane Skisenter	KM/Krins	Nei	God	Nei	Nei	Godt	Manglar garderobe.
Harpefossen Skisenter	KM/Krins	Nei	God.	Ja	Ja	Godt	Delvise manglar
Kleppa Skisenter	KM/Krins	Ja	God	Nei	Nei	Godt	Godt, manglar smørjebu.
Nordfjord Fritidssenter	KM/ krins	Ja	God	Ja	Nei	Godt	Godt
Breimsbygda Skisenter	Krins	Nei	God på opne fjellet	Ja	Nei	Godt	Godt

3.2 Alpint

Det er registeret 8 større alpinanlegg i fylket. Av desse er fire i Nordfjord, to i Sunnfjord og to i Sogn. Med større anlegg meiner ein her anlegg som har ein høgdeskilnad over 100 meter.

For kommunane Lærdal, Årdal og Aurland er Filefjell Skisenter eit naturleg å anlegg å bruke til alpinaktivitet, men dette anlegget ligg utanfor fylket og er såleis ikkje teke med i planen.

Vidare har ein ikkje kommentert status og utviklingspotensiale i mindre alpinanlegg som Årbergsdalen i Gauldal kommune, Siplo i Høyanger kommune, Kleppa i Leikanger kommune. Det er heller ikkje avvikla terminfesta alpinarrangement i desse anlegga dei siste 10 åra.

Harpefossen Skisenter, Jølster Skisenter og Sogn Skisenter er regionanlegg i alpint.

Harpefossen Skisenter har homologerte traséar i slalåm, storslalåm og super-g.

Sogn Skisenter har homologerte traséar i slalåm og storslalåm, medan Jølster Skisenter har traséar som er FIS godkjent for slalåm og storslalåm. I tillegg har Jølster Skisenter høgdemeter for FIS godkjenning i Super G.

Jølster IL har saman med Jølster Skisenter våre fast arrangør av FIS-renn i slalåm dei seinare åra.

Tabellen viser dei anlegga som har ein høgdeskilnad over 100 meter, og som har avvikla krinsrenn eller tilsvarande dei siste 10 åra.

Anlegg	Slalåm	Storslalåm	Super-G	Snøprod.	Kafe, toalett, varmestove
Harpefossen Skisenter	Homologert	Homologert	Homologert	Ja	Ja
Jølster Skisenter	FIS	FIS	Homologert	Ja	Ja
Sogn Skisenter	Homologert	Homologert	Krins	Ja	Ja
Stryn Skisenter	Krins	Krins	Krins	Ja	Ja

Anlegg	Slalom	Storslalom	Super-G	Snøprod.	Kafe, toalett, varmestove
Sunnfjord Skisenter	Krins	Krins	Nei	Ja	Ja, kan utbetraast.
Hornindal Skisenter	Krins	Krins	Nei	Nei	Ja
Sogndal Skisenter	Krins	Krins	Nei	Nei	Ja
Breimsbygda Skisenter	Krins	Krins.	Nei	Nei	Ja

Av alpinanlegga er det fem som har snøproduksjon i delar av bakken. Fleire av anlegga arbeider stadig med å utbetre kapasiteten m.o.t. snøproduksjon slik at ein kan legge kunstsno i delar bakken på relativt kort tid.

I tillegg til anlegga ovanfor er der ein del tautrekk/ barneheisar lokalisert rundt om i fylket. Pr. d.d. er det registrert 17 tautrekk/ barneheisar i Sogn og Fjordane, dei fleste er etablert i samband med dei større alpinanlegga.

3.3 Hopp/kombinert

I Nordfjord er det hoppmiljø kring Nordfjord Fritidssenter og i Hornindal.

Sunnfjord har lite aktivitet, og aktuelle utøvarar trenar og konkurrerar hovudsakleg i Nordfjord.

I Sogn har Hafslo IL og «SognaHopp» god aktivitet.

Tabellen viser dei anlegga som har hatt krins-/ sonerenn dei seinare åra

Anlegg	Ant. bakkar under K-35	Ant. bakkar ml. K-35 – K-60	Ant. bakkar over K-60	Servicebygg, toalett, dommartårn	Moderne profilar	Trasè for langrenn (kombinert)
Nordfjord Fritidssenter	3	1	2	Ja	Ja	God
Kvamsbakkan	2	2	0	Nei	Nei	Nei
Vik Skisenter	3	2	0	Delvis	Ja	God
Kleiva	3	1	0	Ja	Ja	God

I Nordfjord Fritidssenter (Bjørkelibakkane) har ein ferdigstilt arbeidet med plastlegging av K-15 og K-40 i juni 2014.

Preparering av anlegga og utstyr til dette arbeidet må vektleggast ved planlegging og utbetring anlegg, saman med plastlegging av mindre hoppbakkar.

4. UΤBYGGINGSBEHOV / KVALITETSKRAV FOR DRIFT

4.1 Langrenn

Det er lite behov for nye langrennsanlegg, utfordringa ligg i høve til rehabilitering/ utbetring og drift av eksisterande anlegg. Her tenkjer ein først og fremst på utbetring av trasear (planering, løypeprofilar, breidde osv.), stadionområde samt etablering av fleire rulleskiløyper i fylket.

Ved utvikling av langrennsanlegg må anleggseigarane prioritere å legge til rette traséane slik at dei toler mildvêr. Dvs. svært god grøfting/ drenering, samt å nytte flisdekke eller tilsvarande som toppdekke i delar av traséen. Elles må langrennsanlegga vidareføre arbeidet

med å skifte ut pcb-haldige lysarmatur. Her finst det også gode støtteordningar som anleggeigarane kan nytte (ref. fylkeskommunen/ kulturdepartementet).

Vidare må fleire anlegg vurdere å utarbeide kvalitetskrav for drift av eige anlegg (løpenett). Kvalitetskrava kan vere innretta i høve til tidspunkt og generell kvalitet i høve til preparering. Ein kan også vurdere å stipulere tal dagar pr. veke anlegget skal preparerast. Norges Skiforbund har elles «opplæringskompendie» som kan vere ei god rettesnor når det gjeld kvalitetskrav for drift av langrennsanlegg.

Erfaringane og problematikken rundt etablering av anlegg for snøproduksjon har vist at dette kan vere ressurskrevjande, men også heilt naudsynt for å sikre stabile langrennsforhold. Over fleire år, og i heile dette årtusen, har det vore fleire sesongar med driftsutfordringar for mange anlegg enn dei snøsikre vintrane. Snøgrensa har trekt seg oppover. Kunnskapen er etter kvart så stor at ein framover i mykje større grad enn tidlegare kjem til å setje krav til høgdemeter, snøsikker infrastruktur som veg, vasstilhøve for snøproduksjon i høve til spelemidlar og utbyggingsbehov.

Anleggskomiteen ynskjer å dele anlegga inn i fire kategoriar, der det følgjer ein del krav i kvar kategori.

1. Anlegg for nasjonale- og internasjonale arrangement

Krav: Homologerte trasear, varierte moderne løyper for begge stilartar (breidde, overflateplanering, »ingen staup», ulike distansar, m.m.), stadionområde, moderne servicebygg, publikumsfasilitetar (parkering, kafe osv).

2. Prioriterte anlegg for krinsmeisterskap

Krav: Varierte moderne løyper for begge stilartar (breidde, overflate planering, »ingen staup», ulike distansar m.m.) som stettar krava til homologering, stort stadionområde, moderne servicebygg, publikumsfasilitetar (parkering, kafé osv.)

3. Anlegg med godkjent standard for renn på krinsnivå

Krav: Gode trasear for klassisk eller friteknikk, hus for arr. og løparar.

4. Sonerenn/ lokale renn

Krav: Funksjonelle anlegg som stettar behovet i lokal området. Desse vert ikkje nemnde i tabellen.

Utbyggingsbehov

I tabellen har ein kommentert behovet for endringar i anlegga.

Anlegg	Kat. 1	Kat. 2	Kat. 3	Endringar som bør gjerast i anlegget / kommentar
Ullsheim Skisenter	X			Utbetra anlegg for snøproduksjon. Oppgr. av anlegget i høve til aktuelle meisterskap (primært løypebreidde).
Tua Skisenter		X		Breiare trasear og betring av lysforholda. Etablere anlegg for snøproduksjon.
Vik Skisenter		X		Utbetring av parkeringsområde og lagerbygg. Etablere anlegg for snøproduksjon.
Langeland Skisenter		X		Leggje til rette for bruk av trasear i høgare område. Utbetra smørjebu og leggje til rette for eit meir funksjonelt skileikområde. Etablere rulleskianlegg og arenabygg.

Anlegg	Kat. 1	Kat. 2	Kat. 3	Endringar som bør gjerast i anlegget / kommentar
Sogn Skisenter		X		Utbygging av garderobeanlegg. Utbetre stadionområde m/ bygg for renntekniske funksjonar. Delvis nye trasear. Etablere rulleskianlegg og utbetre anlegg for snøproduksjon.
Seimsåsen Skisenter		X		Ingen større utbetringer.
Sogndal Skisenter		X		Flytte/ utbetre stadionområde m/ sprintløype. Nytt arenabygg, flytting av eksisterande løyper, etablere rulleskianlegg.
Kleivane Skisenter		X		Etablere garderobeanlegg, anlegg for snøproduksjon og rulleskianlegg.
Høgdene Skisenter			X	Nytt start og målområde, etablere servicebygg, breiare og meir varierte trasear. Vurdere anlegg for snøproduksjon.
Harpefossen Skisenter			X	Servicebygg, smørjebod og parkeringsplass. Oppgradering av lysanlegget.
Kleppa Skisenter			X	Overflateplanering, flytting av startområde
Nordfjord Fritidssenter			X	Ingen større endringar
Humlestølen Skisenter			X	Servicebygg.
Hornindal Skisenter			X	Ingen større endringar.
Breimsbygda Skisenter			X	Oppjustering til rundløype (lysløype), sprintløype og skileikanlegg.
Jølster Skisenter			X	Utvikle trasear, stadionområde og servicebygg.

4.2 Alpint

4.2.1 Vèr- og klimautfordringar

Over fleire år, og i heile dette årtusen, har det vore fleire sesongar med driftsutfordringar for mange anlegg enn dei snøsikre vintrane. Snøgrensa har trekt seg oppover. Vestlandsforsking vil i løpet av våren presentere resultatet av klimaforsking kring alpinanlegg. Kunnskapen er likevel så stor at ein framover i mykje større grad enn tidlegare kjem til å setje krav til høgdemeter, snøsikker infrastruktur som veg, vasstilhøve for snøproduksjon i høve til spelemidlar og utbyggingsbehov.

4.2.2 Større alpinanlegg

Anleggskomiteen ynskjer å dele anlegga inn i tre kategoriar, der det følgjer ein del krav til kvar kategori.

1. Anlegg for nasjonale- og internasjonale arrangement

Krav: FIS godkjende trasear, homologert, varierte moderne trasear for SG, SSL og SL. Målområde, moderne servicebygg, publikumfasilitetar (parkering, kafé etc.)

2. Prioriterte anlegg for krinsmeisterskap

Krav: Varierte trasear for SSL og SL som stettar krav til homologering, moderne servicebygg, publikumsfasilitetar (parkering, kafé etc.)

3. Sonerenn/ lokale renn

Krav: Funksjonelle anlegg som stettar behovet i lokal området
Desse vert ikkje nemnde i tabellen.

Utbyggingsbehov

Anlegg	Kat. 1	Kat. 2	Kat. 3	Endringar som bør gjerast i anlegget / kommentar
Sogn Skisenter	X			Utbygging av garderobe i samband med servicebygg. Gjere delar av traseane breiare.
Harpefossen Skisenter	X			Utbetring jamfør «masterplan» for anlegget.
Jølster Skisenter	X			Bakkeplanering/ sikring av farts trasé, utviding av anlegg for snøproduksjon, ny heis i øvre del.
Sogndal Skisenter		X		Bakkeplanering, etablering av anlegg for snøproduksjon. Servicebygg og lyssetting av traséar i Rindabotn.
Stryn Skisenter		X		Bakkeplanering og utviding av anlegg for snøproduksjon.
Sunnfjord Skisenter		X		Utvide kapasitet for snøproduksjon, grunnplanering av trasear, sikre drenering i nedre delar av anlegget. Servicebygg.
Hornindal Skisenter		X		Ingen større endringar
Breimsbygda Skisenter		X		Bør vurdere snøproduksjon (evt. snøfangarar)

Det er høg investeringsvilje i Sogn og Fjordane, og anleggseigarane/ kommunane må gjere ei grundig vurdering m.o.t. aktuelle investeringar i høve til driftsgrunnlag. Å sikre ei god drift i anlegga er i mange samanhengar viktigare enn å arbeide for store utbyggingar. Vidare presiserar ein at anlegg som er realisert ved hjelp av spelemidlar, først og fremst er til for den aktive idretten, samt eigenorgaisert aktivitet for barne- og ungdomssegmentet.

4.2.3 Mindre alpinanlegg

Mindre heisar, dvs heisar under 100 høgde meter og skihaisar i skileikanlegg er noko ein bør satse på. Desse heisane skapar stor aktivitet i forhold til kostnadane med å bygge og drive dei. Desse bør ein legge i samband med eksisterande skianlegg, t.d. langrennsarenaer og andre større utfartsstadar for ski.

4.2.4 Sikkerheitsutstyr

M.o.t. gjennomføring av konkurransar/ trening i fartdisiplinane er det etter kvart blitt behov for meir og betre sikringsutstyr (nett etc) i krinsen. Anleggskomiteen vil difor i lag med alpinkomiteen arbeide for at det blir etablert depot for sikringsnett i prioriterte anlegg i krinsen.

4.3 Hopp- og kombinert

Gode og mindre hoppbakkar er den største utfordringa for hoppsporten på anleggssida. Dette gjeld særleg bakkar opp til K-45. Vi prioriterer at det blir bygt mindre hoppbakkar opp til K-20, i og med dei får støtte etter satsane for nærmiljøanlegg (50% tilskot). I tillegg må ein legge til rette for mindre tautrekk i bakkane, slik at hoppinga blir effektiv.

Vidare må ein hugse at ferdighetene til dei unge hopparane utviklar seg raskt, slik at ein også treng bakkar opp til K-45. Først og fremst bør desse komme i tilknyting til alpinanlegg og eksisterande skihaisar. Å bygge nye bakkar utanfor eksisterande anlegg er ikkje aktuelt. Vi prioriterer dette framfor andre utbyggingar.

Bortsett frå ved flytting av hoppaktivitet i Kvam til Sogn Skisenter (Hafslo) ser ein ikkje for seg nye bakkar over K-40 i komande planperiode.

Generelt må anleggseigarane legge vekt på å få til moderne anlegg. Med moderne anlegg meinar ein gode profilar, utstyr til preparering og ikkje minst skitrekk til bakkane. Skal ein vidareutvikle hopp- og kombinertaktiviteten må ein få ned arbeidsinnsatsen rundt prepareringa, i tillegg er det viktig at ein kan hoppe med ein viss effektivitet.

Det er også viktig å stimulere til samarbeid mellom greinene hopp, kombinert og langrenn slik at det blir flest mogleg kompaktanlegg, der hoppdelen og langrennsdelen kan gjennomførast i nærleiken av kvarandre. Dette gjeld anlegg i alle størrelsar, også sommaranlegg (plastbakkar og rulleski- rulleskiløyper).

Anleggskomiteen ynskjer å dele anlegga inn i to kategoriar:

- 1. Anlegg for nasjonale renn**
- 2. Prioriterte anlegg for krinsmesterskap og fylkescup' ar**

Utbyggingsbehov

Anlegg	Kat. 1	Kat. 2	Endringar som bør gjerast i anlegget / kommentar
Nordfjord Fritidssenter	X		Porselenspor i K-70 og K-90 (varmekablar).
Kvamsbakkane		X	Anlegget skal flyttast til Sogn Skisenter. Anlegget blir oppgradert til kat. 1 ved flytting.
Vik Skisenter		X	Bygging av dommartårn og plastlegging i delar av bakkane. Tautrekk.
Kleivabakkane		X	Maskinelt prepareringsutstyr i ovarennet til K52. Tautrekk.

4.4 Skileikanlegg

Godt tilrettelagde skileikanlegg med eit mangfold av element og utfordringar nær bustadområde og skular vil vere viktige i arbeidet med å få fleire med i skiaktivitetar og i rekrutteringsarbeidet for skiidretten. Avgjerande er snø og lys. Lys er det mogleg å løyse på ein rimeleg måte. Det er verre med snø. Men etterkvart har det kome snøproduksjonsanlegg også for små anlegg.

Ved utbygging av skileikanlegg i større anlegg som allereie har snøproduksjon, må ein også kunne legge snø i skileikanlegget. I reine skileikanlegg bør ein evt. vurdere mindre snøproduksjonsanlegg.

I perioden må ein ha som målsetting at alle større utfartsområde for ski skal ha eit skileikanlegg, som er bearbeida i naturen med ulike moment.

Alle kommunar bør utfordrast til å bygge skileikanlegg i bustadområde og ved skular. Men ein må vere realistiske i forhold til snøforholda på dei ulike plassane. På plassar med lite snø bør ein tenkje kombianlegg som kan brukast sommar og vinter (sykkel, rulleskøyter og andre idrettar).

Opplegg for preparering og utstyr er også viktig når det vert lagt planar for skileikanlegg. Det bør difor leggast endå større vekt på driftssida når slike anlegg vert planlagt og skal godkjennast.

5. HANDLINGSPLAN

5.1 Nye anlegg

Kommune	Stad for anlegg	Innhald i anlegg	Pri.	Kommentar
Hopp/komb.				
Luster	Heggmyrane (Sogn Skisenter)	Nye bakkar for K45 og K70 m.m. Plastlegging i heile anlegget.	1	
Alpint				
Sogndal	Sogndal Skisenter	Bakkeplanering, etablering av anlegg for snøproduksjon. Servicebygg og lyssetting av trasear i Rindabotn.	1	
Jølster	Jølster Skisenter	Ny heis for 500 til 1000 moh. Utviding av snøproduksjonanlegg	2	
Førde	Sunnfjord Skisenter	Snøproduksjonsanlegg og servicebygg.	3	

5.2 Nærmiljøanlegg / skileikanlegg.

Kommune	Stad for anlegg	Innhald i anlegg	Pri.	Kommentar
Hopp/komb.				
Førde	Førde/ Hafstadparken	Nye plastbakkar K10/ K20	1	
Stryn	Stryn sentrum	Nye plastbakkar K10 / K20	2	

Utover ei prioritering av behovet for mindre plastlagde hoppbakkar, ynskjer skikrinsen ikkje å gjere ei prioritering mellom skileikanlegga, sidan alle anleggseigarar får midlar til denne type anlegg (i alle fall pr. i dag).

5.3 Rulleskiløyper

For å bli prioritert i høve til Norges Skiforbund sine programsatsingsmidlar til føremålet må søknadane først og fremst stette krava til Kulturdepartementet.

Kommune	Stad for anlegg	Innhald i anlegg	Pri.	Kommentar
Luster	Heggmyrane	Rulleskiløype, asfalt	1	
Sogndal	Hodlekve	Rulleskiløype, asfalt	2	
Gloppen	Kleivane	Rulleskiløype, asfalt	3	

5.4 Rehabilitering

Alpint	Stad for anlegg	Behov for endring	Pri	Kommentar
Sogndal	Sogndal Skisenter	Drenering og planering av trasear.	1	
Jølster	Jølster Skisenter	Bakkeplanering, sikring av fartstrasé. Utvide kapasitet for snøproduksjon.	2	
Gloppen	Breimsbygda Skisenter	Snøproduksjon og evt. snøfangarar	3	
Førde	Sunnfjord Skisenter	Utvide kapasitet for snøproduksjon, grunnplanering av trasear, sikre drenering i nedre delar av anlegget. Servicebygg.	4	
Luster	Sogn Skisenter	Utbygging av garderobe i samband med servicebygg. Trasear.	5	
Eid	Harpefossen Skisenter	Utbetring jf. «masterplan» for anlegget.	6	

Hopp/komb.				
Stryn	Bjørkelibakkane	Porselenspor i K-70 og K-90. Tautrekk i småbakkane.	1	
Førde/Gaular	Kleiva	Porselenspor i K-52. Tautrekk.	2	
Vik	Vik Skisenter	Bygging av dommartårn og plastlegging i delar av anlegget. Tautrekk.	3	
Langrenn				
Sogndal	Hodlekve Skisenter	Flytte stadionområde m/ løpenett til Rindabotn.	1	
Luster	Sogn Skisenter	Garderobeanlegg. Nytt stadionområde m/ teknisk bygg, nye trasear.	2	
Gloppen	Kleivane Skisenter	Etablere garderobeanlegg, anlegg for snøproduksjon og rulleskianlegg.	3	
Førde	Langeland Skisenter	Utbetring av stadionområde, legge til rette for bruk av trasear i meir snøfaste område. Utbetre smørjebu og leggje til rette for eit meir funksjonelt skileikområde. Arenabygg.	4	
Gloppen	Høgdene Skisenter	Nytt start og målområde, nytt eller rehabilitering av servicebygg, breiare og meir varierte trasear, ny løypetr. utan lys.	5	
Vik	Vik Skisenter	Utbetring av parkeringsområde	7	
Eid	Tua Skisenter	Breiare trasear og betre lysforhold	8	
Leikanger	Kleppa	Overflateplanering, flytting av stadionområde.	9	

Ei eingongsløyving til mindre rehabiliteringsprosjekt bør først og fremst dekke mindre trasèendringar/utvidingar og enkle serviceanlegg (t.d. tidtakarbu/smørjebu).

Sogn og Fjordane Skikrins

-anleggskomiteen-